

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
Jan Grabiec

DOB.WPKS.4510.5.2026
Warszawa, 23 czerwca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską nr 17466 Pana Posła Wiesława Krajewskiego¹, w sprawie finansowania organizacji pozarządowych ze środków publicznych oraz zasad przyznawania grantów organizacjom społecznym, proszę o przyjęcie poniższych informacji pozostających w zakresie właściwości Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie², reguluje m.in. zasady prowadzenia działalności pożytku przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych, współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz sprawowania nadzoru nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego sprawuje nadzór nad Narodowym Instytutem Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (zwanego dalej NIW-CRSO)³, który jest agencją wykonawczą odpowiedzialną za wdrażanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego przyjmowanych przez Radę Ministrów.

Odnosząc się do pytań zadanych w interpelacji, informuję, że na podstawie informacji przekazanych przez Dyrektora NIW-CRSO, w latach 2024 – 2026 zostały przyznane beneficjentom następujące środki:

- w 2024 roku: 225 664 178,73 zł,
- w 2025 roku: 302 645 490,36 zł,

¹ Wpływ do KPRM 1 czerwca 2026 r.

² Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338).

³ Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz.U. z 2026 r. poz. 94).

- kwota dotychczas przyznana beneficjentom w 2026 roku (NIW-CRSO jest w trakcie oceny wniosków i podpisywania umów): ponad 160 mln zł.

Zgodnie z informacją przekazaną przez NIW-CRSO, najwyższe środki z NIW-CRSO od 2024 roku otrzymywały organizacje harcerskie⁴, w ramach Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030 (ROHIS). Nabór wniosków w Konkursie ROHIS 2024 oraz ogłoszenie listy dofinansowanych projektów zrealizowano jesienią 2023 roku. Najwyższą kwotę – około 20,6 mln zł – otrzymał Związek Harcerstwa Polskiego (umowa maj 2024 r.). Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej otrzymał ponad 5,3 mln zł (umowa maj 2024 r.). Ww. środki przyznano na lata 2024-2025.

W kolejnej edycji konkursu ROHIS 2026 Związkowi Harcerstwa Polskiego przyznano ponad 20 mln zł (umowa kwiecień 2026 r.), natomiast Związkowi Harcerstwa Rzeczypospolitej przyznano kwotę około 5,7 mln zł (umowa kwiecień 2026 r.). Środki te będą wypłacane w latach 2026-2027.

O przyznaniu grantów w ramach rządowych programów wsparcia, zarządzanych przez NIW-CRSO, decydują kryteria formalne, merytoryczne oraz strategiczne. NIW-CRSO w oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ustanawia, dla każdego z realizowanych programów Regulamin konkursu, w którym to określa precyzyjnie kryteria według których przeprowadzany jest proces przyznawania grantów. Regulaminy konkursów podlegają konsultacjom publicznym i zatwierdzane są przez Radę NIW-CRSO, która jest wraz z Dyrektorem NIW, organem Instytutu. Obecnie Rada NIW-CRSO składa się w większości z reprezentantów sektora pozarządowego.

Procedury konkursowe są transparentne. W programach został wprowadzony zakaz prowadzenia agitacji politycznej w trakcie realizacji projektów oraz zasady uniemożliwiające przekazywanie środków organizacjom rejestrowanym w czasie naboru czy zaraz przed nim. Wyniki wszystkich konkursów wraz z listami organizacji, które uzyskały dofinansowanie są dostępne na stronie internetowej NIW-CRSO: <https://niw.gov.pl> w aktualnościach oraz zakładkach poszczególnych programów rządowych. Na stronie Instytutu publikowane są na bieżąco i cały czas dostępne: wyniki wszystkich konkursów grantowych, w tym listy ofert ocenionych pozytywnie, listy rezerwowe, listy ofert ocenionych negatywnie, nazwy organizacji, tytuły projektów, miejscowości, numery KRS, wnioskowane i przyznawane kwoty oraz liczba punktów. NIW-CRSO publikuje także protokoły z posiedzeń komisji konkursowych, a także informacje, kto jest ekspertem oceniającym wnioski w danym konkursie oraz skład komisji konkursowej.

W 2024 roku do regulaminów konkursów NIW-CRSO wprowadził dodatkową zasadę obowiązującą podczas realizacji projektów finansowanych ze środków rządowych programów. Brzmi ona następująco: „Wszystkie wydarzenia, które organizujesz w ramach zadania publicznego, włączając w to m.in. konferencje, warsztaty, spotkania, seminaria oraz wydarzenia medialne, muszą mieć charakter apartyjny. Oznacza to zakaz promowania

⁴ Program adresowany jest do organizacji objętych Honorowym Protektoratem Prezydenta RP nad Ruchem Harcerskim w Polsce i poza granicami kraju.

w trakcie organizowanych wydarzeń jakichkolwiek partii politycznych oraz zakaz prowadzenia jakichkolwiek form agitacji wyborczych, które rozumiane są jako publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w wyborach w określony sposób, w tym w szczególności do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego.”

W NIW-CRSO wzmacniane są mechanizmy, które mają zabezpieczyć proces oceny. W 2024 roku stworzona została nowa baza niezależnych, wykwalifikowanych ekspertów. Są oni szkoleni i przypisywani do obszaru, w którym mają kompetencje, wiedzę ekspercką i praktyczną. Eksperci do oceny projektów są przydzielani w sposób losowy z wykorzystaniem systemu elektronicznego. Losowanie odbywa się przy obecności członków Rady NIW-CRSO.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Kancelaria Prezesa Rady Ministrów pełni rolę Instytucji Pośredniczącej FERS (Fundusze Europejskie dla rozwoju społecznego 2021 – 2027). Dofinansowuje ze środków UE projekty, których beneficjentami są organizacje pozarządowe. Jako Instytucja Pośrednicząca (IP) KPRM wspiera działania w takich obszarach jak: rozwój dialogu obywatelskiego, wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie dostępności i włączenia społecznego, wzmacnianie usług publicznych i współpracy.

Dotychczas ogłoszono 8 konkursów, w których organizacje mogły składać wnioski, na podstawie dostępnych Regulaminów i innych dokumentów, zawierających kryteria wyboru oraz zasady wdrażania przedsięwzięć. Wszelkie informacje zamieszczane są na stronie <https://www.gov.pl/web/premier/efs>

W zakresie Programu FERS 2021-2027 wdrażanego przez IP KPRM wydatkowano następujące środki:

- w 2024 r.: 10 035 682,37 zł,
- w 2025 r.: 36 622 603,52 zł,
- w 2026 r. (do 31.05.2026 r.): 23 257 457,06 zł.

Dotychczas najwyższe dofinansowania (projekty trwają do 2029 r.) otrzymały:

- Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych,
- Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych,
- Porozumienie AUTYZM-POLSKA.

Ocena merytoryczna każdego z projektów wybieranych w konkursie, przeprowadzana jest niezależnie przez dwóch oceniających, wyłanianych w drodze losowania.

Wybór projektów w programie FERS oraz ich wdrażanie odbywa się na podstawie licznych dokumentów, ogólnie dostępnych i regulujących poszczególne obszary procesu, w tym m.in.:

- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027,
- Program FERS 2021–2027,
- Szczegółowy Opis Priorytetów (SZOP),
- Wytyczne horyzontalne, w tym Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków, Wytyczne dotyczące wyboru projektów,
- Zasady kontroli FERS,
- Dokumentacja konkursowa.

Instytucją Zarządzającą (IZ) dla programu FERS jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Kryteria wyboru projektów zatwierdza Komitet Monitorujący FERS (KM FERS). Komitet Monitorujący jest niezależnym organem opiniotwórczo-doradczym powoływanym przez IZ. Jego głównym celem jest wsparcie IZ w procesie monitorowania i wdrażania programu. W skład Komitetu Monitorującego FERS wchodzi przedstawiciele:

- IZ FERS,
- Instytucji Pośredniczących ustanowionych w systemie realizacji programu FERS,
- Instytucji Państwa Członkowskiego,
- partnerzy, o których mowa w art. 8 rozporządzenia ogólnego (w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych) oraz
- obserwatorzy.

W pracach KM FERS uczestniczą również przedstawiciele Komisji Europejskiej pełniący funkcję monitorującą i doradczą.

Wśród kryteriów wyboru projektów stosowanych w ramach programu FERS wyróżniamy:

I. Ogólne kryteria wyboru projektów:

- a) kryteria merytoryczne oceniane w systemie 0-1,
- b) kryteria horyzontalne oceniane w systemie 0-1,
- c) kryteria merytoryczne oceniane punktowo.

II. Szczegółowe kryteria wyboru projektów:

- a) kryteria dostępu oceniane w systemie 0-1 (o ile zostały określone dla danego naboru w Roczny Plan Działania (RDP),
- b) kryteria premiujące oceniane punktowo (o ile zostały określone dla danego naboru w RPD; dotyczy projektów wybieranych w konkursie),
- c) kryteria strategiczne oceniane punktowo (o ile zostały określone dla danego naboru w RPD; dotyczy projektów wybieranych w konkursie).

III. Kryterium etapu negocjacji oceniane w systemie 0-1 (dotyczy projektów wybieranych w konkursie).

IZ opracowuje i przedkłada KM FERS propozycję brzmienia kryteriów ogólnych i kryteriów etapu negocjacji. IP jako instytucja nadzorująca bezpośrednio dane Działanie opracowuje i przedkłada KM FERS za pośrednictwem IZ propozycję brzmienia kryteriów szczegółowych w ramach Roczny Plan Działania (RPD). Regulaminy konkursów zawierające m.in. kryteria wyboru projektów w ramach danego naboru, listy dofinansowanych projektów, informacje o podpisanych umowach są publikowane na stronie Instytucji Pośredniczącej.

W celu uzyskania dodatkowych informacji dotyczących poziomu finansowania organizacji pozarządowych ze środków publicznych, mając na uwadze, że wsparcia takiego udzielają nie tylko poszczególni ministrowie ale także inne organy administracji publicznej, w szczególności przedstawiciele władzy samorządowej, poddaje pod rozagę Pana Posła możliwość wystąpienia z przedmiotowym pytaniem do właściwych resortów oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Podsumowując należy podkreślić, że Rząd RP dokłada wszelkich starań, aby system finansowania organizacji pozarządowych był w pełni transparentny, a organizacje miały równy dostęp do środków publicznych.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia

Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

Adriana Porowska

Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Wiceprzewodnicząca Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

/dokument podpisany elektronicznie/